

Ärendenummer
TRV 2026/66175
Motpartens ärendenummer
LI2026/00922

Dokumentdatum
2026-08-31

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se
Diariet
GD-sekreterare
Webb- och projektstöd
Verksgemensam styrning

Svar på remiss rörande DS 2026:11 Ökad tillgång till hållbara drivmedel inom luftfart och sjöfart

Trafikverket har beretts möjlighet till yttrande rörande utredningen om Ökad tillgång till hållbara drivmedel inom luftfart och sjöfart.

Trafikverket instämmer i stort i utredningens förslag till handlingsplan då det bedöms kunna bidra till sjöfartens och luftfartens klimatomställning, svenska aktörers möjligheter att klara krav inom EU-förordningar och bidra till svenska klimatåtaganden. Trafikverket har dock vissa synpunkter på utredningen som helhet och vissa av förslagen:

- Utredningens bedömning är att tillgången på hållbara drivmedel inte är ett hinder för sjöfartens möjlighet att uppfylla EU:s klimatregelverk till 2035. Trafikverket vill understryka att även om tillgången till hållbara sjöfartsbränslen inte skulle vara ett problem på kort sikt innebär det inte att åtgärder inte behövs i närtid. Energimyndighetens konstaterar i sin rapport "Styrmedel för en fossilfri sjöfart" att det krävs åtgärder på både på kort och på lång sikt för att säkerställa att sjöfarten uppfyller EU:s krav om nettonollutsläpp innan 2050. Trafikverket anser att Sverige tidigt behöver förbereda sig på en kraftigt ökad efterfrågan på hållbara sjöfartsbränslen som bedöms komma efter 2035.
- Förslaget om investeringsstöd tycks vara teknikneutralt vilket Trafikverket hade önskat genomsyrat utredningen i högre utsträckning inom exempelvis FUD-satsningen och den tidsbegränsade riskdelningsmekanismen som både fokuserar på fast biomassa.

Ärendenummer
TRV 2026/66175
Motpartens ärendenummer
LI2026/00922

Dokumentdatum
2026-08-31

- Trafikverket instämmer i att det är viktigt att fortsätta verka för elektrifiering och energieffektivisering inom transportsektorn då trafikslagen i vissa fall konkurrerar om samma typer av hållbara drivmedel och det är därför viktigt att se behovet på drivmedel ur ett transportsystemperspektiv. Trafikverket hade önskat att energieffektiviseringsaspekter hade getts en större roll i utredningen då en mer effektiv användning leder till minskad efterfrågan vilket således underlättar möjligheten för efterfrågan att motsvara tillgången på hållbara drivmedel.
- Utredningen har ett alltför stort fokus på biodrivmedel från fast biomassa. Trafikverket anser att fokuset borde varit bredare och omfatta även andra råvaror och tekniker för hållbar drivmedelsproduktion. Exempelvis omnämns inte vätgas överhuvudtaget trots att det finns fartyg i beställning som planeras trafikera svenska och nordiska farvatten inom bara något eller några år. Övriga elektrobränslen omnämns men inga konkreta åtgärder föreslås för att främja tillgången på dessa bränslen inom sjöfarten. Inom luftfarten föreslås dock att staten bör samfinansiera en dubbelsidig auktion av e-SAF.
- Handlingsplanen föreslår inrättandet av ett forum för dialog och samverkan i syfte att främja tillgången på hållbara drivmedel till luftfart och sjöfart. Trafikverket vill i detta sammanhang lyfta de samordningsgrupper för klimatomställning inom luftfart respektive sjöfart som startats mellan statliga myndigheter inom Trafikverkets regeringsuppdrag om att samordna statliga myndigheters arbete med transportsektorns klimatomställning (LI2024/00171). Dessa samordningsgrupper omfattar endast berörda statliga myndigheter men har ett bredare fokus än enbart tillgången på hållbara drivmedel men eftersom drivmedelsfrågan är central för luft- och sjöfartens klimatomställning är sannolikheten för överlapp mellan utredningens föreslagna forum och samordningsgrupperna inom Trafikverkets regeringsuppdrag hög och det bör initieras en dialog för hur dessa forum kan samverka på bästa sätt.
- Som en konsekvens av Trafikverkets minskade möjligheter till forskningsfinansiering inom hela transportområdet, inklusive sjö- och luftfarten, är det viktigt att medel tillförs till relevanta aktörer däribland Energimyndigheten.

Ärendenummer
TRV 2026/66175
Motpartens ärendenummer
LI2026/00922

Dokumentdatum
2026-08-31

- Trafikverket vill påpeka att det är viktigt att även förnybara drivmedel kan lagras under längre tider för att både Försvarmakten och andra samhällsviktiga funktioner ska kunna ha tillgång till drivmedel även i utsatta lägen. Det är också viktigt att det byggs upp en redundans i den förnybara drivmedelsproduktionen så att det finns flertal leverantörer i tider av kris eller krig.
- Promemorian för fram att statens resurser bör prioriteras till åtgärder som ökar utbudet snarare än att ytterligare stimulera efterfrågan nationellt. Trafikverket delar överlag denna uppfattning, givet de krav som ställs inom ramen för ReFuelEU Aviation men kan ändå konstatera att ett sextiotal myndigheter, däribland Trafikverket har i årets regleringsbrev fått i uppdrag att redogöra för "huruvida myndigheten köpt in hållbart flygbränsle till organisationens flygresor". Ett riktat inköp av hållbart flygbränsle innebär en statlig merkostnad som behöver konsekvensbeskrivas så att det tydligt framgår vad statliga medel prioriteras till och varför.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit utredningsledare Markus Selin, enhet Framtidsanalys, verksamhetsområde Planering. Samråd har skett med enhetschef Anna Modin och måldirektör Sven Hunhammar, enhet Framtidsanalys samt avdelningschef Johanna Dillén avdelning Transportsystemutveckling. I den slutliga handläggningen har biträdande chef verksamhetsområde Planering Catherine Kotake och verksamhetsstrateg Josefin Brannestam på Verksgemensam styrning ingått.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

TMALL 0422 Brev 4.0

Ärendenummer
TRV 2026/66175
Motpartens ärendenummer
LI2026/00922

Dokumentdatum
2026-08-31

Markus Selin
Utredningsledare

markus.a.selin@trafikverket.se
Direkt: 010-123 96 12
Mobil: 070-007 13 80

Trafikverket

Adress: 781 70 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2026/66175, Motpartens ärendenummer LI2026/00922, Dokumentdatum 2026-08-31, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.